

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ІНТЕГРАЦІЇ КАЛЕНДАРНОЇ ОБРЯДОВОСТІ В
ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС НУШ**

**Освітньо-професійна програма
«Початкова освіта»
першого (бакалаврського) рівня**

За спеціальністю 013 Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітня кваліфікація: Бакалавр початкової освіти

**Професійна кваліфікація: Вчитель початкових класів закладу загальної
середньої освіти**

**Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 1 від 25 серпня
2025р.**

м. Коломия – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічні умови інтеграції календарної обрядовості в освітній процес НУШ
Викладач (-і)	Лаппо Віолетта Валеріївна
Контактний телефон викладача	0956404947
Е-mail викладача	violetta.lappo@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальний курс передбачає ознайомлення студентів з особливостями українського народного календаря, самобутністю і педагогічним змістом народної обрядовості, провідними завданнями і способами інтеграції етнографічних знань у навчальних процес початкової школи, формами організації виховного процесу в осередку початкової школи, методами і засобами ознайомлення молодших школярів з традиціями українського народного календаря, етапами організації і проведення виховних заходів із залученням календарної обрядовості.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> курсу є ознайомлення студентів з історією створення й особливостями народного календаря на українських теренах; уточнення категоріального апарату (традиція, обряд, ритуал, звичай, прикмета, свято, будень); поглиблення знань про самобутню календарно-обрядову систему українського народу; з'ясування виховних аспектів традиційної календарної обрядовості; визначення оптимальних умов для залучення календарного комплексу в освітній процес НУШ. <u>Основними цілями</u> є формування у майбутніх педагогів вміння зіставляти, порівнювати й узагальнювати етнокультурні здобутки українського народу; надавати історико-культурологічні коментарі з врахуванням вікових особливостей вихованців; характеризувати етнопедагогічний зміст різноманітних чинників українського народного календаря; поєднувати фольклорний матеріал з наочністю: виробами народної творчості, творами живопису, аудіо- відеозаписами, фотографіями, мультимедійними засобами; проводити самостійний пошук стародавніх традицій і звичаїв з самобутнім етнорегіональним змістом; добирати дидактичний матеріал, навчальну, навчально-методичну, наукову, довідникову літературу і вміти використовувати їх з метою прилучення вихованців до культурної спадщини українського народу.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності:</u> ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань(мотивів). <u>Фахові компетентності:</u> СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти. СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та	

формування ціннісних орієнтацій.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

Результати навчання:

ПР-03 Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-07 Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08 Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи. використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-16 Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	013 Початкова освіта	II	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Етнопедагогіка в системі педагогічних наук.	2	2	6
Тема 2. Характеристика засобів народного виховання.		2	6
Тема 3. Народний календар – синтез культурної спадщини українського народу.	2	2	6
Тема 4. Етнопедагогічні аспекти українського народного календаря.	2	2	6
Тема 5. Залучення дітей до традицій українського календарного циклу.	2	2	6
Тема 6. Активізація етнопедагогічного досвіду в умовах сучасної української освіти.	2		6
Тема 7. Відображення феномену гуцульської етнокультури в наукових дослідженнях.		2	8
Тема 8. Педагогічний зміст гуцульської етнокультури			8

Тема 9. Інтеграція етнокультурних надбань Гуцульщини в освітню практику.			2	8
ЗАГ.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до затверджених кафедрою критеріїв оцінювання за національною шкалою: «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно», «Не допущено» – для екзаменів, диференційованих заліків, курсових проєктів/робіт та практик, а також «Зараховано», «Не зараховано» для заліків. Одночасно оцінювання проводиться за шкалою трансферних оцінок ЄКТС («А», «В», «С», «D», «Е», «Fх», «F»).			
Вимоги до письмових робіт	Передбачено підсумкове тестування, яке складається з 50 різнорівневих тестових завдань. Загальна кількість набраних балів (1-50 балів).			
Семінарські заняття	Оцінюється діяльність на усіх заняттях упродовж семестру за 5- бальною шкалою. Освітня діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях оцінюється від 1-до 5 балів кожне. Загалом: 1-25 балів.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Контроль знань у рамках навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи. Виконання завдань не менше ніж 60 % всіх видів завдань з курсу. Результати поточного та рубіжного контролю проставляються у журналі за накопичувальним принципом і є підставою допуску до заліку. При виставленні оцінки за залік (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, під час виконання завдань для самостійної роботи, а також бали поточного та підсумкового тестування.			

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Реферат; мультимедійна презентація; глосарій, міні-хрестоматія.

Академічна доброчесність:

Здобувачам вищої освіти необхідно дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки їх порушення, що визначаються Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Відвідування занять:

Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу у ЗВО. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі індивідуальної бесіди під час годин, відведених на консультування студентів.

Неформальна освіта:

Можливість зарахування. Рекомендовані платформи EdEra, Prometeus, Coursera.

8. Рекомендована література

1. Вишневський О.І. Український виховний ідеал і національний характер (витоки, деформації і сучасні виклики): вступ до систем. дослідж. Суми: С. Сурма, 2020. 159 с.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу : етногр. нарис. Київ: Велес, 2019. 430 с.
3. Етнопедagogіка – українознавство : термінол. слов. : навч. посіб. / упоряд. Л. В. Мафтин. Чернівці : Технодрук, 2015. 275 с.
4. Климишин І. А. Календар і основи Пасхалії. Тернопіль : Богдан, 2018. 64 с.
5. о.Юліан Катрій Пізнай свій обряд. Львів: Свічадо, 2020. 471с.
6. Кіт Г.Г. Українська народна педагогіка: курс лекцій. Вінниця: Едельвейс, 2018. 301 с.

7. Лаппо В. В. Основи етнопедагогіки: навч. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 313 с.
8. Лисенко Н. В. Етнопедагогіка дитинства: навч.-метод. посібник. Київ: Слово, 2011. 720 с.
9. Русова С.Ф. Вибрані педагогічні твори: у 4 кн. / за заг.ред, Є.І. Коваленко. Чернігів : Деснянська правда, 2018. 317 с.
10. Стельмахович М. Вибрані педагогічні твори: у 2 т. Т. 2. / за заг. ред. Л. Калуської. Коломия : Вік, 2012. 460с.
11. Українське народознавство: навч. посіб. / за заг. ред. С.П.Павлюка. Київ: Знання, 2014. 570 с.

Допоміжна

12. Будник О.Б. Етнопедагогіка економічного виховання школярів : наук.-метод. посіб. Івано-Франківськ: Тіповіт, 20015. 191 с.
13. Доронюк В.Д., Вовк М. В. Українська музична етнопедагогіка: монографія. Івано-Франківськ: Плай, 2016. 204 с.
14. Етнопедагогіка / за заг. ред. В. Б. Євтуха. Київ : Світ, 2018. 149 с.
15. Ликов В.Н. Етнопедагогіка: навч. посіб. Кропивницький : б.в., 2021. 207 с.
16. Литвин-Кіндратюк С.Д. Формування художньо-естетичної культури школярів засобами народознавства. Івано-Франківськ: Плай, 2015. 119 с.
17. Мосіяшенко В.А. Українська етнопедагогіка : навч. посіб. Суми: Унів. кн., 2015. 174 с.
18. Ржепецький Л. А. Нариси з етнопедагогіки українського народу: ідеї, цінності, перспективи. : посібник. Миколаїв: МФ НаУКМА, 2020. 111 с.
19. Сіркізюк В. В. Основи національного виховання : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2014. 301 с.
20. Хрестоматія з української класичної педагогіки: К.Ушинський, С.Русова, А.Макаренко, Г.Ващенко, В.Сухомлинський: навч. посіб. / упоряд. В.П.Кравець. Київ: Грамота, 2018. 765 с.
21. Як використовувати народознавство в школі: посібник / упоряд. С.Д. Литвин-Кіндратюк. Івано-Франківськ:Плай,2017.368с.

Інформаційні ресурси

22. Вчитель у мережі URL: <https://sites.google.com/site/ulejconf>
- 23.Бібліотека «Readbookz» (розділи «Етнопедагогіка» і «Народознавство») URL: <http://readbookz.com/>
24. Пам'ятки рідного краю URL:http://pamyatki.ho.ua/sv_obr.php
- 25.Портал сучасних педагогічних ресурсів URL:<http://www.intellect-invest.org.ua>
26. Українська ментальність і етнопедагогіка URL:<http://www.libportal.org.ua/>
- 27.Українська народна педагогіка, її місце у системі національного виховання» URL:http://pidruchniki.ws/15970122/pedagogika/etnopedagogika_narodna_pedagogika
- 28.Українські традиції і звичаї: укр. етнографія, народ. вірування, традиції, звичаї, обряд. календар, свята, обереги URL: <http://elib.nplu.org/object.html?id=2471>
- 29.Українські традиції: календарні свята URL: <http://traditions.in.ua/kalendarni-sviata>
- 30.Читанка. Розділи «Про традиції українського народу, символіку. обряди, звичаї», «Уроки народознавства у школі», І.Половенко «Джерела української етнопедагогіки: дитячий фольклор» URL:<http://abetka.ukrlife.org/djerela.html>

Викладач

Віолетта ЛАППО

ЛИСТ РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН

№	Номер аркуша	Підстава для	Дата	ПІБ
---	--------------	--------------	------	-----

	зміненого	нового	вилученого	внесення змін	внесення змін	відповідального за внесення змін
1	41	41		Рішення Науково- методичної ради	22.06.2023	Макарук О.Л.